Talousarvioesitys 2019
Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

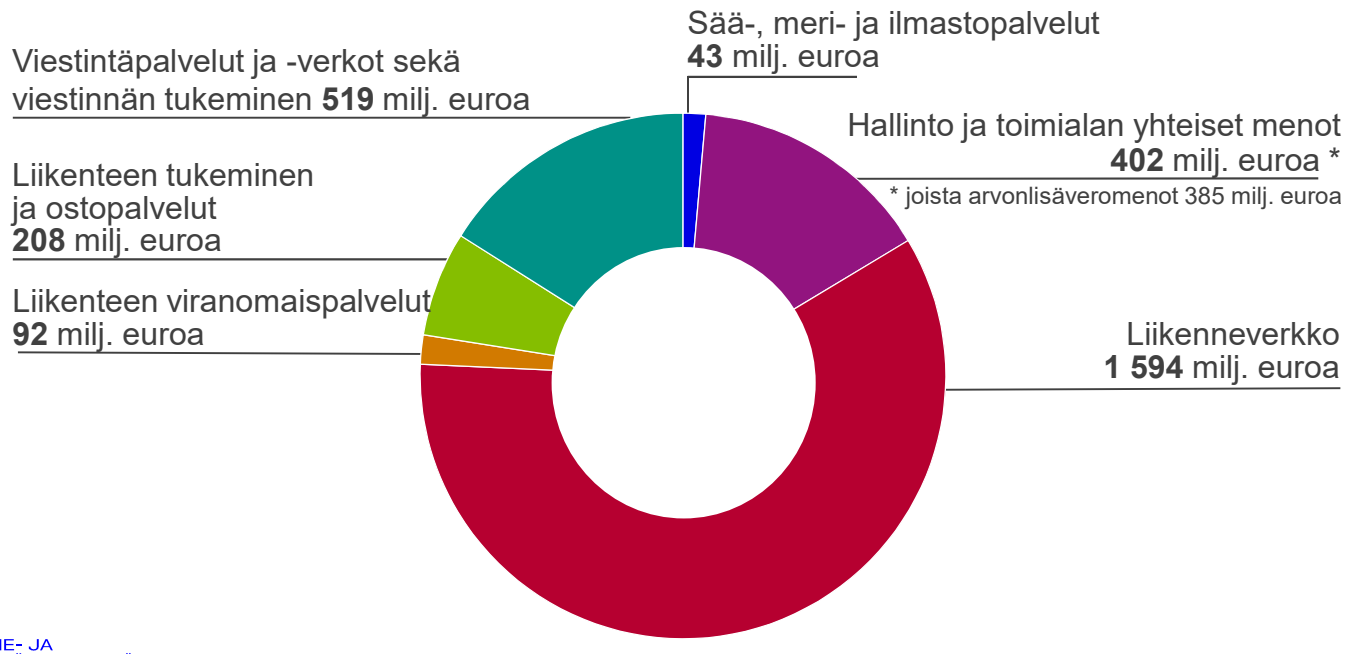
Kansliapäällikkö Harri Pursiainen

Liikenne- ja viestintävaliokunta 3.10.2018

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

Määrärahat luvuittain

LVM:n pääluokka valtion vuoden 2019 talousarvioesityksessä on noin 2,86 miljardia euroa

Määrärahat luvuittain vuoden 2019 talousarviossa

1 000 euroa	TA 2018	TAE 2019
01. Hallinto ja toimialan yhteiset menot	497 221	401 831
10. Liikenneverkko	2 037 851	1 593 853
20. Liikenteen viranomaispalvelut	70 053	92 414
30. Liikenteen tukeminen ja ostopalvelut	214 421	207 801
40. Viestintäpalvelut ja -verkot sekä viestinnän tukeminen	523 104	519 134
50. Sää-, meri- ja ilmastopalvelut	45 545	42 983
Hallinnonala yhteensä	**3 388 195**	**2 858 016**
Kehykseen kuuluvaa	**2 400 967**	**2 375 327**
Kehyksen ulkopuolella	**987 228**	**903 716**

Keskeiset nostot

- Korjausvelkarahoitus jatkuu edelleen v. 2019
- Hallituskauden aikana korjausvelan vähentämiseen panostettu ennätyksellisen paljon, lähes miljardi euroa
- Lausumat ratahankkeiden suunnittelusta (ns. tunnin juna Hki-Tampere ja Hki-Turku)
- Digitalisaatio luo uusia liikenteen ja viestinnän palveluita
- Liikenteen päästöjen vähentämiseksi tarvitaan nopeita toimia
- Valtakunnallinen laajakaistahanke jatkuu siirtomäärärahoilla
- Liikenneinfran rahoittamisessa haettava uusia avauksia; esim. infrasta hyötyvät toimijat voivat osallistua rahoitukseen

Liikenneverkko

- Hallitusohjelman mukainen korjausvelkaan suunnattu kärkihankerahoitus ei jatku enää v. 2019
- Perusväylänpidon määräraha noin 1 037 milj. euroa
- Budjettiriihessä päätetyn mukaisesti liikennepakettiin 49 milj. euroa, josta 19 milj. euroa v. 2019 TAE:ssa ja 30 milj. euroa 2018 II LTAE:ssa
- Liikennepaketista yht. 35,2 milj. euroa kelirikon torjuntaan, talvikunnossapitoon, korjausvelan vähentämiseen, tasoristeysten turvallisuuteen ja Vt 12 riista-aitoihin
- Liikennepaketista myös 4 milj. euron lisämääräraha yksityisteiden valtionapuun > yhteensä 17 milj. euroa vuonna 2019
- Liikennepaketin avulla turvataan lisäksi tieliikenteen turvallisuustoiminnan säilyminen v. 2018 tasolla (9,1 milj. euroa)

Liikenneverkon kehittämishankkeet

- Vuonna 2019 ei aloiteta uusia kehittämishankkeita
- Keskeneräisiin väylähankkeisiin käytetään n. 293 milj. euroa
- Perusväylänpidon momentilla lausuma pääradan peruskorjauksesta: lähtökohta alle tunnin matka-aika Helsinki-Tampere-välillä
- Lausuma myös Helsinki-Turku nopean ratayhteyden yleissuunnittelun nopeuttamisesta ja ratasuunnittelun käynnistämisestä
- Pääradan peruskorjauksen suunnitteluun kohdennetaan perusväylänpidon määrärahoista 1 milj. euroa
- Länsimetron jatkon rakentamiseen avustusta 12 milj. euroa
- Raide-Jokerin avustus 5,5 milj. euroa ja Tampereen raitiotien avustus 19,6 milj. euroa

Liikenteen tukeminen ja ostopalvelut

- Joukkoliikenteen palvelujen ostoon käytetään 88,8 milj. euroa, josta:
  - Junaliikenteen ostot 32,2 milj. euroa
  - Alueellinen ja paikallinen liikenne (ns. ELY-osuus) 32,3 milj. euroa
  - Suurten ja keskisuurten kaupunkien tuki 21,4 milj. euroa
- Saariston yhteysalusliikennepalveluihin yhteensä 18 milj. euroa
- Momentille 31.30.64 uusi valtuus enintään 35,2 milj. euroa viisivuotisten palvelusopimusten solmimiseen (Velkuan, Utön, Paraisten, Porvoon ja Korppoon reitit)
- Meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyvyn parantamiseen 96 milj. euroa

Liikenteen päästöt ja ilmastopolitiikka

- Toimenpiteitä kansallisen energia- ja ilmastostrategian toteuttamiseksi
- Sähkökäyttöisten henkilöautojen hankintatukeen ja konversioihin kaasu- sekä etanolikäyttöisiksi 6 milj. euron tuki
- Junaliikenteen ostoihin 2 milj. euron lisäys liikkumistottumusten muutokseen
- Suurten kaupunkiseutujen joukkoliikenteen kehittämiseen digitalisaation ja palveluistumisen edistämiseksi 3,5 milj. euroa
- Pitkän aikavälin tavoitteena hiilivapaa liikenne v. 2045, vaatii lisäpanostuksia jo lähivuosina
- Toimenpiteitä tarvitaan kestävien liikennemuotojen hankkeisiin (raideliikenne, muu joukkoliikenne, kävely ja pyöräily)

Viestintäpalvelut ja -verkot

- Valtionavustukseen laajakaistahankkeen toteuttamiseen ei tarvita uutta määrärahaa; hanke jatkuu aiempien vuosien valtuuksien ja määrärahojen turvin
- Siirto valtion TV- ja radiorahastoon 519,1 milj. euroa Yleisradio Oy:n julkisen palvelun kustannusten kattamiseen

Hallinnonalan virastouudistus

- TAE 2019 sisältää hallinnonalan virastouudistuksen
- Liikennevirasto > Väylävirasto
- Trafi ja Viestintävirasto > Liikenne- ja viestintävirasto
- Teknisesti toteutettu siirtämällä Viestintäviraston lakkautetun momentin 31.40.01 määräraha Trafin momentille 31.20.01
- Virastojen tehtäviä ja niihin liittyviä tulostavoitteita on uudistettu
- Liikenteenohjausyhtiön palvelumaksuun käytettävissä oleva määräraha on perusväylänpidon momentilla (enintään 103,8 milj. euroa)

Tulomomentit

- Kehyspäätöksen mukaisesti väylämaksun puolitus jatkuu vielä v. 2019-2020, kertymä ensi vuonna arviolta 48,4 milj. euroa
- Virastouudistusta koskevan HE:n yhteydessä esitetään kumottavaksi rataverolaki
- Ratavero ei ole yhteensopiva EU-ratadirektiivin kanssa, maksujen tasoa ei voida päättää enää poliittisesti
- Ratavero korvataan ratamaksulla, jonka on oltava vastikkeellinen ja perustuttava kustannuksiin
- Ratamaksu tuloutetaan perusväylänpidon momentille (31.10.20) ja käytetään radanpidon menoihin